

Visby 2010-01-15

Verksamhetsplan 2010

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
finsam
GOTLAND

Försäkringskassan

GOTLANDS
KOMMUN

Arbetsförmedlingen

Sammanfattning – Finsam Gotland 2010

Finsam Gotland är en organiserad samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Gotlands kommun med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen. Samarbetet ska leda till ett samlat ansvar för insatser och ekonomiska resurser, utifrån individens behov. Samhällsresurserna ska användas på bästa sätt och till en största nytta för invånarna på Gotland.

Enligt underlag från propositionen om finansiell samordning uppskattas 5 procent av befolkningen i åldrarna 18-64 år vara i behov av rehabiliteringsinsatser från minst två av de samverkande parterna . På Gotland motsvarar detta cirka 1 700 personer.

Särskilt utpekade målgrupper för Finsams verksamhet är unga kvinnor i behov av rehabilitering och unga vuxna som inte står till arbetsmarknadens förfogande men som med rätt stöd och hjälp kan gå ut i arbetslivet. Samt de cirka 100 gotlänningar (varav 60 procent kvinnor) med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning där ersättningen kommer att upphöra under 2010.

Under 2010 pågår fyra projekt i Finsams regi.

- **På Spåret** riktar sig till unga vuxna (19 -29 år) med Aspergers syndrom eller lindrig intellektuell funktionsnedsättning. Dessa unga vuxna är ofta i stort behov av nära stöd vid förändringar - som ny praktikplats, sysselsättning eller studier. En personlig coach ger projektdeltagaren hjälp och stöd när det krånglar till sig.
- **Centrum för förberedande arbetsträning** vänder sig till personer som under pågående sjukskrivning och rehabilitering/behandling närmat sig arbetsmarknaden – men ännu inte klarar Arbetsförmedlingens krav på 10 timmars aktivitet i veckan.
- **Arbetsgivarring Skarphäll 2** är ett samarbetsprojekt mellan Finsam Gotland och företagarföreningen Skarphäll City. 24 ungdomar får möjlighet att pröva sin arbetsförmåga på riktiga arbetsplatser. Deltagarna gör tio veckors arbetsprövning på två företag inom Skarphäll City. Drygt tio företag medverkar i projektet.
- **BÖRJE – förberedande arbetsträning för vuxna** riktar sig till ungdomar som redan är aktuella inom socialtjänstens olika enheter på Gotland. Målsättningen är att övervinna tendenser till passivitet och isolering – och att motivera till arbetsträning och studier.

Bland Finsam Gotlands övriga planerade verksamhet för 2010 kan nämnas

- **Finsams frukostmöten** med aktuella teman fortsätter under vår och höst.
- **Seminarium under Almedalsveckan** i ett nationellt samarbete.
- **Inspiration Finsam** är en höstkonferens med seminarier kring ämnen som etik, kommunikation och bemötande. I en utställning presenteras aktuella Finsam projekt.

**Mer information finns i följande dokument samt på
www.finsamgotland.se**

SAMMANFATTNING – FINSAM GOTLAND 2010	2
1. ARBETSUPPGIFTER OCH VERKSAMHET	4
1.1 Övergripande mål och syfte	4
2. VISION	5
3. ORGANISATION OCH BESLUTANDERÄTT	5
3.1 Styrelsens uppgifter	5
3.2 Beredningsgruppens uppgifter.....	5
3.3 Kompetensgruppens uppgifter	6
3.4 Tjänstemannens uppgifter	6
3.5 Handläggarteam	6
3.6 Referensgrupp.....	6
4. BEGREPP	6
4.1 Rehabilitering	6
4.2 Samordning.....	6
4.3 Samverkan.....	6
4.4 Samarbete.....	6
5. MÅLGRUPPER.....	7
6. SAMORDNANDE VERKSAMHET	7
7. BESLUTADE VERKSAMHETER 2010	8
7.1 På Spåret.....	8
7.2 Centrum för förberedande arbetsträning.....	9
7.3 Arbetsgivarring Skarphäll 2.....	11
7.4 BÖRJE – förberedande arbetsträning för vuxna.....	12
8. PRIORITERADE MÅLGRUPPER 2010.....	13
8.1 Unga kvinnor (18-29 år) i behov av rehabiliteringsinsatser.....	13
8.2 Unga arbetslösa (18-29 år) som med rätt stöd och hjälp kan gå ut i arbetslivet.....	13
8.3 Personer med tidsbegränsad sjukersättning.....	13
9. ÖVRIGA INSATSER.....	14
9.1 Kompetensutvecklingsinsatser.....	14
9.2 Inspiration Finsam	14
9.3 Almedalsveckan	14
9.4 Samverkan mellan deltagande myndigheter	14
9.5 Frukostmöten	14
9.6 Arbetsträningsplatser	14
9.7 Nätverk	15
9.8 www.finsamgotland.se	15
10. FINANSIERING.....	15
10.1 Resurser.....	15
10.2 Över- och underskott.....	15
11. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING.....	16
11.1 Lokal utvärdering	16
11.2 Utvärderingen och uppföljning för individerna, organisationerna och samhället.....	16
BILAGA 1: ORGANISATION OCH SAMARBETSFORMER	17
BILAGA 2: FINSAM GOTLAND – ORGANISATION	19
BILAGA 3: REVIDERAD BUDGET ÅR 2010	20

1. Arbetsuppgifter och verksamhet

Samordningsförbundet Finsam Gotland är en fristående juridisk person. Verksamheten inleddes den 1 januari 2008.

Förbundets medlemmar är *Försäkringskassan* och *Arbetsförmedlingen* på Gotland samt Gotlands kommun med *Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen* och *Socialförvaltningen*. *Barn- och utbildningsförvaltningen* medverkar med representant i beredningsgruppen. Syftet med samarbetet är att utveckla nya former för organisation och arbetsätt – alltid med individen i centrum.

Verksamheten bygger på *Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser*¹. Lagens syfte är att ge lokala aktörer bättre möjlighet att samordna och prioritera gemensamma insatser och underlätta en effektiv resursanvändning, för att därigenom öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga. Målgruppen för den finansiella samordningen är personer i förvärvsaktiv ålder, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

Samordningsförbundets uppdrag är således att arbeta med rehabiliterande insatser ur ett individ- och grupperspektiv samt vidareutveckla samarbetet mellan de berörda parterna utifrån målgruppens behov. Det finns också behov att utveckla rutiner för hur det fortsatta samarbetet ska utformas mellan parterna. Det är ett långsiktigt arbete som indirekt kommer individen till del.

1.1 Övergripande mål och syfte

Samordningsförbundets **övergripande mål** är att bedriva finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet så att de aktuella samhällsresurserna används på ett bättre sätt och till en större nytta för invånarna på Gotland.

Syftet med samordningsförbundet är dels att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete – dels att underlätta en effektiv resursanvändning.

Detta innebär;

- Ur ett *individperspektiv* att personer med behov av samordnad rehabilitering erbjuds individuell handlingsplan med samhällets samlade kompetenser, insatser och lösningar. Förväntat resultat är ökade möjligheter till en egen försörjning och ökad livskvalitet.
- Ur ett *samhällsperspektiv* att optimera samhällets samlade resurser genom att arbetskraftsreserven tas i anspråk och fler kommer i arbete. Förväntat resultat är en större effektivitet och att resurser frigörs för angelägna behov.

Samordningsförbundets arbete ska genomsyras av ett brukar- och medborgarperspektiv med individen i centrum. Kön- och mångfaldsperspektivet ska beaktas i kartläggningar, insatser, uppföljningar och utvärderingar.

¹ Svensk författningssamling 2003:1210, www.riksdagen.se/

2. Vision

År 2013 har Finsam Gotlands verksamhet bidragit till att andelen medborgare som uppbär ersättning från socialförsäkringssystemen (arbetslöshetsersättning, försörjningsstöd eller annan ersättning) är lägre på Gotland än i riket i genomsnitt.

Detta innebär:

- Minskat utanförskap inom de av Finsam prioriterade målgrupperna. De ska ha fått rätt stöd och insatser som ökar anställbarheten.
- Resurserna utnyttjas effektivare genom samverkan.
- Intentionerna med Finsam är väl kända hos berörda myndigheter.
- Näringsliv, offentlig sektor och ideella organisationer är naturliga samarbetspartners som aktivt bidrar med att skapa arbetstillfällen för personer med behov av särskilt stöd.
- Finsam har hög legitimitet hos de medverkande organisationerna, byggt på att samarbetet har påvisat goda resultat.
- Personalen inom de medverkande organisationerna ser Finsam som en viktig resurs till ordinarie verksamhet.
- Finsam arbetar med samarbetsmodeller som främjar insatser för de valda målgrupperna.

3. Organisation och beslutanderätt

3.1 Styrelsens uppgifter

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen.
- Stödja samverkan mellan samverkansparterna.
- Finansiera insatser som ligger inom de samverkande parternas ansvarsområden, som avser individer i behov av samlade rehabiliteringsinsatser.
- Besluta på vilka sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas.
- Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna.
- Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.

3.2 Beredningsgruppens uppgifter

- Skapa förutsättningar i den operativa verksamheten, för att realisera styrelsens beslut om projekt och insatser.
- Bereda ärenden inför styrelsen och utveckla styrelsens intentioner för att utveckla projekt och samarbetet mellan organisationerna.
- Återföra information från samordningsförbundet och beredningsgruppen till den egna organisationen.
- Skapa förutsättningar för samarbete mellan handläggare där samverkan behövs.
- Identifiera behov av samverkansinsatser.

3.3 Kompetensgruppens uppgifter

- Inventera utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.
- Genomföra utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.
- Utvärdera utvecklingsinsatserna.

3.4 Tjänstemannens uppgifter

- Leda och driva samordningsarbetet utifrån uppställda mål och riktlinjer.
- Beredning av strategier, utveckling av verksamheter, budget, verksamhetsplan, uppföljning och utvärdering av beslutade aktiviteter.
- Ansvara för verkställande av beslut.
- Företräda samordningsförbundet på tjänstemannanivå.
- Ge processtöd till projekten.
- Initiera och stimulera samverkan och samordning.

3.5 Handläggarteam

I teamet ingår handläggare eller motsvarande funktioner från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, psykiatri, socialtjänst, primärvård, habilitering/rehabilitering, vuxenutbildning, gymnasieskolans individuella program samt arbetsmarknad.

3.6 Referensgrupp

Referensgrupp sammankallas i samband med olika utvecklingsinsatser, genom att kontakt tas med representanter från arbetsmarknadens parter, näringsliv och brukarorganisationer.

4. Begrepp

Nedanstående begrepp används i olika dokumentationer kring finansiell samordning. Dessa ska vara gemensamma i samverkansarbetet.

4.1 Rehabilitering

Begreppet *rehabilitering* innebär åtgärder av medicinsk, social, psykologisk och arbetslivsinriktad karaktär, som syftar till att individen ska återta sin funktionsförmåga och kunna leva ett självständigt liv.

4.2 Samordning

Samordning ska ligga inom de samverkande parternas ansvarsområde och syfta till att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga. Att samla den kompetens som finns inom området ökar individens möjligheter att själv ta ansvar för sin rehabilitering. Samordningen sker på såväl politisk och tjänstemannanivå.

4.3 Samverkan

Samverkan sker mellan myndigheter för att effektivisera gemensamma insatser och resurser.

4.4 Samarbete

Samarbete sker mellan professioner – det vill säga handläggares, chefers och behandlares kontakter med varandra.

5. Målgrupper

Finsams målgrupp utgörs av personer mellan 18 – 64 år, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från minst två av de samverkande parterna. Målet är att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin funktions- och arbetsförmåga för att nå en högre grad av egen försörjning.

Målgrupper identifieras och prioriteras lokalt. Arbetslinjen är mycket tydlig. Individer i behov av samordnad rehabilitering kan ha både fysiska, psykiska, sociala och arbetsrelaterade behov.

Ett samordningsförbund har möjlighet att agera utifrån ett samhällsperspektiv och kan agera bredare än respektive myndighets verksamhetsmål.

Enligt underlag från propositionen om finansiell samordning uppskattas 5 procent av befolkningen i åldrarna 18-64 år tillhöra målgruppen. På Gotland motsvarar detta cirka 1 700 personer.

6. Samordnande verksamhet

Samordningen ska beröra minst två av de samverkande parterna. Finansiell samordning ska ses som en möjlighet till kompletterande insatser utöver de som de samverkande myndigheterna/parterna redan ansvarar för.

På organisationsnivå får resurserna inom finansiell samordning användas till:

- Utvecklingsarbete
- Kompetensutveckling
- Samordnade verksamheter
- Förstärkning av personal inom olika verksamheter
- Gemensamma kartläggningar
- Analyser
- Utvärderingar

På individnivå kan åtgärderna utgöras av:

- Gemensamma bedömningar
- Gemensam individuell handlingsplan
- Medicinsk rehabilitering
- Arbetsrehabilitering
- Arbetsträning
- Samtalsstöd
- Institutionsvård
- Utbildning

Denna typ av insatser ska ses som förstärkning av de insatser som individen redan är berättigad till.

7. Beslutade verksamheter 2010

För år 2010 har följande verksamheter beviljats projektmedel.

- På Spåret
- Centrum för förberedande arbetsträning
- Arbetsgivarring Skarphäll 2
- BÖRJE

7.1 På Spåret

Målgrupp

Unga vuxna (19-29 år) med Aspergers syndrom eller intellektuell funktionsnedsättning.

Bakgrund

Genom personlig coachning ges brukaren nära och långvarigt stöd i samband med förändring, som exempelvis ny praktik eller arbete. Personlig coachning ska också bidra till ökat självförtroende och öka förmågan att klara förändringar och nya situationer. Ett samarbete med olika instanser, som LSS, Försäkringskassan och AF-resurs, ska bidra till att nätverket blir tryggt och stabilt.

Syfte

Den enskilde brukaren ska få det stöd som krävs för att insatsen/placeringen ska fungera - inte bara initialt, utan över längre tid. På så vis får brukaren - förutom värdefull praktikerfarenhet också möjlighet att lyckas, utvecklas och bli mer självständig och aktiv.

Projektets övergripande syfte är att arbeta fram en modell för samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialförvaltningen, där projektets målgrupp kommer ut i en aktivitet – samt att det blir hållbart över tid.

Modellen ska kunna användas även för andra grupper, till exempel ungdomar i behov av habiliteringsinsatser.

Efter projekttidens slut ska arbetssättet vara implementerat i ordinarie verksamhet. Projektet ska kunna avvecklas utan att det medför en försämring för målgruppen.

Aktiviteter

Projektet omfattar cirka 50 personer.

Med personlig coachning ges unga vuxna med funktionsnedsättning långvarigt och nära stöd med målsättning att komma ut i sysselsättning. Coachen följer den enskilde brukaren på praktik/arbetsplats för att stödja den enskilde att etablera sig både praktiskt och socialt.

Nätverket runt deltagaren informeras om de lärdomar och erfarenheter som görs under projektets gång.

Arbetsgivare som erbjudit arbetsplats och handledare ges allmän kunskap om hur man tar emot personer med funktionsnedsättning, kunskap om den specifika funktionsnedsättningen, vad de olika deltagarna kan förväntas göra efter coachinsatsens slut.

Näringslivet och de offentliga arbetsgivarna på Gotland informeras om projektet och dess resultat, för att på så sätt öka intresset att ta emot deltagare i framtiden.

Den kontinuerliga utvärderingen är processinriktad och bygger på att erfarenheter och data samlas in löpande under projekttiden. De som arbetar i projektet är involverade i insamlingen av data.

Under projekttiden ska också ett förslag på hur modellen för samverkan ska implementeras i befintliga verksamheter arbetas fram.

Mål och resultat

Behovet av stöd från samhället, till exempel habiliteringen ska minska. För att veta att projektet har varit lyckosamt ska en kartläggning av den enskildes situation samt behov av insatser göras vid projektstart, och en uppföljning vid projektslut. Nyckeltal: 25 procent av dem som deltar i projektet ska ha en varaktig lösning efter ett år, 25 procent ska ha en fortsatt planering.

Utvärderingsprocessen ska bidra till att uppfylla målet att erfarenheter och verksamhet *implementeras och att metoderna utvecklas under projekttiden.*

7.2 Centrum för förberedande arbetsträning

Målgrupp

Personer som står nära arbetsmarknaden – men inte står till arbetsmarknadens förfogande – och har behov av en förberedande arbetsträning. Projektet vänder sig till personer med komplex problematik, med tonvikt på psykiska funktionshinder och neuropsykiatriska tillstånd.

Bakgrund

Olika aktörer som arbetar med rehabilitering ser att det saknas ett led i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen på Gotland. Det gäller framför allt steget innan Arbetsförmedlingens insatser, det vill säga en förberedande insats (1 – 10 timmar i veckan). Det saknas också enhetlig syn, metod och bedömning kring förberedande arbetsträning mellan de olika aktörerna på Gotland.

Den enskilde individen hamnar ofta i kläm mellan olika välfärdssystemen. Detta medför ökade kostnader för den enskilde, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF), Socialförvaltningen (SOF) och Försäkringskassan (FK).

Syfte

Projektet vill utveckla och pröva en modell för att arbeta med personer som behöver extra stöd och hjälp att komma ut i arbetsträning och som ännu inte klarar tio timmars aktivitet per vecka.

Syftet är också att skapa ett brett samarbete mellan de aktörer som arbetar med patienter, innan dessa patienter är redo att hänvisas till Arbetsförmedlingen. Här ingår att fastställa vilken funktionsnivå den enskilde befinner sig på: Vilka stödinsatser kan behövas för att deltagaren ska uppnå en arbetsförmåga motsvarande 10 timmar/vecka?

Målsättningen är att projektet ger så bra resultat att ett "Centrum för förberedande arbetsträning" ska utvecklas och stå som modell för förberedande arbetsträning inom Gotlands Kommun.

Aktiviteter

Projektet omfattar cirka 50 personer som erbjuds förberedande arbetsträning med bedömning och coachning.

Arbetsmodellen består av fyra delar:

- Ett multidisciplinärt team ger klienten stöd från flera yrkeskategorier. I teamet ingår arbetsterapeut, läkare, psykolog och sjukgymnast. Därtill finns en arbetsgrupp med representanter från Socialförvaltning, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt Arbetsförmedling och Försäkringskassan.
- Varje klient får en individuell handlingsplan — ett formsytt arbetsträningsprogram.
- Arbetsträningsplatser som anpassas till klienten. Målet är att klienten klarar 10 timmars aktivitet per vecka.
- En arbetsterapeut/coach följer och motiverar klienten, som ett stöd för både klient och arbetsgivare. Coachen har en samordnande roll och är ett personligt stöd för klienten i den individuella arbetsträningen.

Mål och resultat

Femtio personer ska delta i projektet. Målsättningen är att sextio procent av deltagarna uppnår en arbetsförmåga mot arbetsmarknaden med 10 timmar/vecka. Personer som ska ut i arbete/egen försörjning eller studier ökar med 65 procent jämfört med tidigare resultat inom arbetsterapin på Gotland.

Vård- och rehabiliteringstider minskar – och därmed kostnader. Synen på arbetsrehabilitering blir enhetlig och en processbeskrivning ska finnas.

En permanent form av förberedande arbetsträning implementeras hos samtliga aktörer.

Personer inom målgruppen ska få ett tidigt omhändertagande och snabbare bedömning till rätt rehabiliteringsåtgärd.

Projektet ska stå som modell för förberedande arbetsträning, för personer med psykisk ohälsa och neuropsykiatrisk diagnos inom Gotlands Kommun.

7.3 Arbetsgivarring Skarphäll 2

Målgrupp

Unga vuxna, 18-24 år. Gruppen bör vara heterogen när det gäller funktionsnedsättningar som kan beröra arbetsförmågan.

Deltagarna står nära arbetsmarknaden men behöver ytterligare rehabiliteringsinsatser i form av anpassad arbetsprövning för att kunna erhålla och behålla ett arbete.

Bakgrund

För att pröva och utreda arbetsförmåga är det viktigt att kunna vara ute på reella arbetsplatser. För deltagaren är det särskilt viktigt att få pröva sig mot såväl sociala som prestationsmässiga krav. Arbetsprövningen möjliggör en individuell anpassning av arbetsuppgifter, arbetsmiljö och handledning.

Under våren 2009 genomfördes ett pilotprojekt för sex deltagare tillsammans med fem företag på Skarphäll i Visby. Arbetsgivarnas intresse var dels utifrån perspektivet att ta ett samhällsansvar dels för att pröva en alternativ form för rekrytering. Denna första projektomgång föll väl ut då tre personer fick tidsbegränsad anställning vid något av de deltagande företagen och två personer fick arbete vid annan arbetsgivare.

Den utvärdering som gjordes har resulterat i en modell för fortsatt arbete med arbetsgivare och arbetet före, under och efter praktikperioden. Bland annat vill man se en bättre matchning av praktikanter och praktikplatser samt längre praktikperioder på respektive plats.

Syfte

Arbetsgivarring Skarphäll 2 ska utveckla den modell som testades i pilotprojektet (se ovan). Modellen ska testas med fler deltagare och arbetsgivare.

En viktig målsättning är att stärka de deltagande individerna samt stärka gruppkänslan bland deltagarna. Coachrollen i förhållande till ordinarie handläggarrollen på Arbetsförmedlingen ska utvecklas.

Aktiviteter

Projektet omfattar 24 deltagare, 12 kvinnor och 12 män. I projektet ingår 10 företag på Skarphäll.

- Deltagarna gör 10 veckors arbetsprövning på två av företagen.
- En särskilt riktad kortare arbetsmarknadsutbildning genomförs. Arbetsgivarna tillhandahåller personal för utbildning, handledning samt introduktion. Innehållet i denna är gemensamma teoretiska utbildningspass som berör kundbemötande och konsumenträtt.
- Den praktiska delen består av 20 timmars introduktion på respektive praktikplats.
- Arbetsförmedlingen arrangerar kortare utbildningspass till arbetsgivarna när det gäller kunskap om funktionsnedsättningar
- En extern kurs för deltagarna ska behandla ”Självkänsla”.

Mål och resultat

24 personer ska delta i projektet och utvecklas så att de blir anställningsbara för en tidsbegränsad anställning sommaren 2010 eller tidigare på något av de involverade företagen. Därutöver ska var och en ha fått ökad självkänedom avseende förmåga relaterat till arbete och eventuell funktionsnedsättning.

Den arbetslivsinriktade rehabiliteringen baseras på ett processtänkande där syftet är att stödja den enskilde individen till återgång i arbete eller studier. Rehabiliteringsinsatserna ska på olika sätt stödja individens resurser och förmåga.

Den modell som togs fram i samband med pilotprojekt och praktiska erfarenhet därifrån ska användas för att bygga nya arbetsgivarringar där fasta prövningsplatser kan vara en del av utbudet.

Avsikten är att hitta en form som även fungerar ur ett ekonomiskt perspektiv och för ett större antal företag med olika verksamhetsinriktning. Ett ”ge och ta” i förhållande till arbetsgivaren. Ett exempel att se närmare på kan vara möjligheten att erbjuda arbetsgivaren intressanta utbildningsinsatser som har ett mervärde för företaget mot att man erbjuder praktik och handledning under en arbetsprövningsperiod.

7.4 BÖRJE – förberedande arbetsträning för vuxna

Målgrupp

Ungdomar 18-24 år som redan är aktuella inom socialtjänstens olika enheter på Gotland.

Bakgrund

Arbetsträning och sysselsättning inom Individ- och familjeomsorgen (Gotlands kommun) omfattar cirka 50- 60 personer årligen. Verksamheten har ett antal arbetsstationer och arbetsmoment där varje deltagare får pröva sina färdigheter. Det finns en grupp ungdomar som visar låg motivation och uthållighet – samt låg närvaro. Detta leder på sikt till utskrivning.

Syfte

Projektet syftar till att motivera och sysselsätta deltagare att gå vidare till arbetsträning eller studier – samt på sikt rehabilitera personer som av olika anledningar hamnat långt utanför den vanliga arbetsmarknaden. Målsättningen är att övervinna tendenser till passivitet och isolering genom att ta vara på deltagarnas intressen och mål.

Aktiviteter

Projektet omfattar 6-8 deltagare.

Arbetsträningstiden är tre månader, med eventuellt tre månaders förlängning.

- Den enskilde ska stärkas vad gäller sociala och yrkesfärdigheter i form av att arbeta i grupp, ta ansvar, ta emot instruktioner, strukturera sin vardag, arbeta självständigt och ta egna initiativ.

- Det ska ges möjlighet till sysselsättning som på sikt ska mynna ut i ordinarie arbetsträning alternativt arbetspraktik.
- Den enskilde ska ges möjlighet att lära sig att vårda sin fysiska hälsa genom information/utbildning och friskvårdsaktiviteter.
- Deltagaren ska motiveras och stärkas till att minska missbruk och på sikt välja andra behandlingsinsatser.

Mål och resultat

- Minst hälften av deltagarna ska efter avslutad insats ha gått vidare i arbete, arbetsträning eller studier.
- Ökat välbefinnande för målgruppen (KASAM).
- Förebygga ytterligare insatser från socialtjänsten.
- Förbereda och därmed förkorta arbetsträningstiden.
- Minska övriga samhällskostnader, bland annat genom att hålla placeringskostnaderna på 2007 års nivå.

8. Prioriterade målgrupper 2010

8.1 Unga kvinnor (18-29 år) i behov av rehabiliteringsinsatser

Erfarenheter visar att många i denna grupp riskerar att fastna i långvarigt stöd från socialförsäkringssystemet. Till målgruppen hör även de som har missbruk, psykiskt sjuka samt unga kvinnor som riskerar att bli utförsäkrade.

Juni 2009 tillsattes en arbetsgrupp på uppdrag av Finsam Gotlands styrelse. Gruppen kommer att i början av 2010 att presentera ett projektförslag som bland annat utgår från de djupintervjuer som har gjorts med ett 10-tal unga gotländska kvinnor. Projektförslaget kommer att presenteras för Finsam Gotlands styrelse, varefter ett antal insatser planeras under året.

8.2 Unga arbetslösa (18-29 år), som inte står till arbetsmarknadens förfogande och som med rätt stöd och hjälp kan gå ut i arbetslivet.

Här finns målgrupperna till projekten *På Spåret* (7.1) *Arbetsgivarring Skarphäll 2* (7.3) samt *BÖRJE* (8.1). Även beslutade projekt inom Europeiska socialfonden riktar sig till denna målgrupp.

8.3 Personer med tidsbegränsad sjukersättning

För cirka 100 gotlänningar (varav 60 procent kvinnor) med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning kommer ersättningen att upphöra under 2010. Vid förnyad prövning kommer gruppen att omfattas av de nya reglerna för sjuk- och aktivitetsersättning. Bedömningen är att huvuddelen inte kommer att uppfylla kraven för fortsatt rätt till sjuk- och aktivitetsersättning. Många kommer därmed att bli beroende av stöd och hjälp i processen till sin försörjning utan sjukersättning.

Styrelsen i Samordningsförbundet har beslutat att målgruppen i projektet *Centrum för föreberedande arbetsträning (7.2)* ska utökas. Personer oavsett diagnos bör ges möjlighet att delta i projektet.

9. Övriga insatser

9.1 Kompetensutvecklingsinsatser

Kompetensutvecklingen under 2010 ska ha fokus på metoder, förhållningssätt och ökad förståelse för varandras arbetsområden hos de medverkande organisationerna. Insatserna riktar sig till samverkande organisationer och deras tjänstemän.

Denna kompetensutveckling ska omfatta:

- Kunskap om Finsams målgrupper
- Metodutveckling
- Kompetensutbyte mellan de medverkande organisationerna
- Utveckla kontaktytorna mellan de olika medverkande organisationerna

9.2 Inspiration Finsam

I oktober 2010 kommer *Inspiration Finsam* att genomföras. Under tre dagar inbjuds de samverkande parterna inom Finsam till seminarier kring ämnen som etik, kommunikation och bemötande. I en utställning i samband med konferensen, ska aktuella projekt inom Finsam presenteras. Inspiration Finsam ska därefter genomföras årligen.

9.3 Almedalsveckan

Under Almedalsveckan 4-10 juli kommer Samordningsförbundet Finsam Gotland tillsammans med andra samordningsförbund att arrangera ett seminarium.

9.4 Samverkan mellan deltagande myndigheter

En viktig uppgift för Finsam Gotland är att utveckla kontaktytorna mellan de medverkande myndigheterna. En processkartläggning genomfördes under 2009 för att synliggöra flöden inom Finsam. Kartläggningen visar var beslut tas och bedömningar görs.

Processkartläggningen – som ska ses som en lägesbeskrivning – kommer att följas upp under 2010.

9.5 Frukostmöten

Frukostmöten med aktuella teman ska fortsättningsvis genomföras en gång per månad, första tisdagen i varje månad. Uppehåll i januari, juni, juli och augusti. Syftet med frukostmötena är att sprida kunskap om Finsam till berörda myndigheter, organisationer och andra som kommer i kontakt med Finsam:s målgrupper.

9.6 Arbetsträningsplatser

Under 2010 planeras en marknadsföringskampanj – kompletterad med uppsökande verksamhet – för att få fler företag och offentliga sektorn att ställa upp med arbetsträningsplatser.

9.7 Nätverk

Finsam Gotland ska fortsätta samordna paraplynätverket för erfarenhetsutbyte mellan projekt inom Europeiska socialfonden och projekt inom samordningsförbundet.

Syftet är att alla projekt som berör målgruppen ska få information om vilka aktiviteter som görs på Gotland.

Genom att samordnaren (Eva Jupiter) deltar i nationella nätverk så kommer också erfarenhet från andra projekt i landet att tillföras nätverket på Gotland.

9.8 www.finsamgotland.se

Finsam Gotlands webbplats ska innehålla information om samverkansförbundet och pågående projekt på Gotland.

Webbplatsen ska vara en informationskälla för intressenterna inom Finsam – men också sprida information om Finsams verksamhet till en intresserad allmänhet.

10. Finansiering

Enligt lagstiftningen ska de resurser som ska användas för att finansiera samordnade insatser för den aktuella målgruppen samlas i ett samordningsförbund. Försäkringskassan och Gotlands kommun ska bidra med 50 procent vardera.

Ekonomisk uppföljning sker vid varje styrelsemöte.

10.1 Resurser

De resurser som ställs till förfogande ska täcka kostnader för åtgärder för målgruppen. Detta ska ske solidariskt, vilket innebär att parterna inte endast finansierar de insatser som kan hänföras till det egna ansvarsområdet.

Användningen av medlen utgår från behovet av samordnade insatser, inte utifrån parternas finansieringsandelar. Resurserna ska även användas för att täcka Samordningsförbundets kostnader för administration, arvoden och löner, kompetensutveckling, utvärdering, revision samt för arbetet med registrering av uppgifter i det webb-baserade systemet SUS.

10.2 Över- och underskott

Samordningsförbundet kan behålla överskott mellan åren. Dock kan ett överskott innebära att förbundet inte genomfört de uppdrag som förbundsmedlemmarna avsett. Ett underskott ska i princip inte kunna uppstå eftersom verksamhetsplanen ska täckas utav budgetmedlen för året. Skulle ändå ett underskott prognostiseras är det Samordningsförbundets styrelses uppgift att vidta åtgärder som krävs för att reglera obalansen. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås.

Om Samordningsförbundet saknar tillgångar för att betala uppkomna skulder ska medlemmarna skjuta till medel efter andel i den finansiella ramen (se förbundsordning punkt 11).

11. Uppföljning och utvärdering

Den finansiella samordningen ska utvärderas och följas upp på olika nivåer – både den lokala och nationella nivån. Utvärderingarna bör tydliggöra effekterna för de berörda individerna, för deltagande parter samt för samhället.

11.1 Lokal utvärdering

Enligt lagstiftningen ska åtgärderna följas upp lokalt för att säkerställa att insatserna ger avsedda resultat. Samordningsförbundet fastställer vad som ska följas upp och utvärderas lokalt. Redovisning ska ske så att köns- och mångfaldsperspektiven klart framgår. Samverkansparterna har ansvaret att följa upp och utvärdera fortlöpande.

11.2 Utvärderingen och uppföljning för individerna, organisationerna och samhället

Utvärderingen ska vara en kartläggning och bedömning samt ha som syfte att beskriva, analysera och värdera effekterna av den finansiella samordningen. Syftet är att tydliggöra eventuella samband mellan insatser, resultat och samverkan.

Uppföljningen ska ske genom fortlöpande insamling och sammanställning av data som visar omfattning, innehåll och kvalitet på gjorda insatser samt dess effekter på samarbetet mellan de ingående parterna.

I utvärderingen bör följande frågeställningar beaktas:

- **Individ**

Hur har det gått för de individer som är föremål för samverkansinsatserna? Ökar egenförsörjningen, livskvaliteten och hälsan?

- **Organisationerna**

Hur underlättar, respektive hindrar de olika organisationerna samverkan? Hur påverkas olika delar av organisationerna? Hur påverkas handläggarnas arbetsmetoder, kompetens och yrkesroller? Hur påverkas chefer i sitt ledarskap och förtroendevalda i sin funktion?

- **Samhället**

Hur samspelar ersättningssystemen? Motverkar de olika parternas regelverk varandra och finns hinder inbyggda i regelsystemen som försvårar verklig samverkan och samordning?

- **Nationell utvärdering**

Samtliga parter förväntas inom ramen för finansiell samordning rapportera uppgifter genom SUS.(Sektorsövergripande system för Uppföljning och Samverkan). SUS administreras av Försäkringskassan.

Bilaga 1: Organisation och samarbetsformer

<i>Organisation</i>	<i>Medverkande och Uppgifter</i>
Samordningsförbundets styrelse	<p><u>Ledamöter: 3 ordinarie, 3 ersättare</u> <u>Som representerar Gotlands kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Adjungerade till styrelsen är: Hälso-och sjukvårdsdirektören och socialdirektören.</u> <u>Verkställande tjänsteman.</u> <u>Kommunjuristen, Gotlands kommun är styrelsens sekreterare.</u></p> <p>Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen. Stödja samverkan mellan samverkansparterna. Finansiera insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde som avser individer som är i behov av samlade rehabiliteringsinsatser. Besluta på vilka sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas. Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna. Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen. Kvartalsvisa uppföljningar med helårsprognos. Samråda med medlemmarna om budgeten. Arvoden och ersättningar (inklusive revisorer). Delegationsordning.</p>
Revisorer	<p><u>Gotlands kommun – ordinarie och ersättare.</u> <u>Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen – ordinarie och ersättare gemensamt.</u></p> <p>Årlig revisionsrapport</p>
Samordningsförbundskontor verkställande tjänsteman (1.0 tjänst)	<p><u>Beredande tjänsteman</u></p> <p>Leda och driva samordningsarbetet utifrån uppställda mål och riktlinjer. Beredning av strategier, utveckling av verksamheter, budget, verksamhetsplan, uppföljning och utvärdering av beslutade aktiviteter. Ansvara för verkställande av beslut. Företräda samordningsförbundet på tjänstemannanivå. Ge processtöd till projekten. Initiera och stimulera samverkan och samordning. Delta i nätverk lokalt och nationellt. Sammankallande i beredningsgruppen och kompetensgruppen samt vid behov i olika arbetsgrupper. Ansvara för samordningsförbundets hemsida. Utreda, inventera, följa upp och sammanställa statistik. Strukturera samordningsteam utifrån målgruppens behov. Arbeta för både samordningsförbundet och parterna. Samordningsförbundet köper administrativa tjänster av medlemsorganisationerna.</p>

<p>Beredningsgrupp Chefer på operativ nivå Verkställande tjänsteman</p>	<p><u>I beredningsgruppen finns representanter från de medverkande aktörerna samt barn- och utbildningsförvaltningen</u></p> <p>Skapa förutsättningar i den operativa verksamheten för att genomföra och implementera styrelsens beslut om projekt och insatser.</p> <p>Bereda ärenden inför styrelsen och utveckla styrelsens intentioner för att utveckla projekt och samarbetet mellan organisationerna.</p> <p>Återföra information från samordningsförbundet och beredningsgruppen till den egna organisationen.</p> <p>Skapa förutsättningar för samarbete mellan handläggare där samverkan behövs.</p> <p>Identifiera behov av samverkansinsatser.</p>
<p>Kompetensgrupp Verkställande</p>	<p><u>En tjänsteman från respektive part</u></p> <p>Inventera utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.</p> <p>Genomföra utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.</p> <p>Utvärdera utvecklingsinsatserna.</p>
<p>Handläggarteam Handläggarnivå</p>	<p><u>Representanter (handläggare, chefer, läkare, rehab-personal): Primärvård, psykiatri, socialtjänst, försäkringskassan, arbetsförmedlingen.</u></p> <p>Gemensam bedömning av insatser utifrån finansiell samordning på individnivå.</p> <p>Samordningsförbundet ansvarar för gemensamma utbildningsinsats.</p>
<p>Referensgrupper</p>	<p><u>Representanter från exempelvis arbetsmarknadens parter, näringsliv eller olika brukarorganisationer.</u></p>

Bilaga 2: Finsam Gotland – Organisation

Styrelse

Per-Olof Jacobsson		Ordförande
Gustaf Hoffstedt		Vice ordförande
Jerker Sjöberg		Försäkringskassan
Kristina Ersson		Arbetsförmedlingen
Ann-Christin Kullberg	adjungerad	Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Lena Lager	adjungerad	Socialförvaltningen
Eva Jupiter		Verkställande tjänsteman

Sekreterare vid styrelsens möten är kommunjurist Jan Olsson

Beredningsgrupp

Cecilia Krook		Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Ulf Larsson		”-
Mats Granström		“-
Mari Bergström		Socialförvaltningen
Lena Gustafsson		”-
Birgitta Nylund		”-
	”-	
Ulrika Havossar		Försäkringskassan
Lena Broén		Arbetsförmedlingen
Lennart Blom		Barn- och utbildningsförv.
Eva Jupiter		Verkställande tjänsteman

Kompetensgrupp

Agneta Wahnström		Socialförvaltningen
Inger Löfgren		Arbetsförmedlingen
Kajsa Lingström		Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Susanne Röcklinger		Försäkringskassan
Eva Jupiter		verkställande tjänsteman

Samarbetsgrupper och team:

Handläggarteam: Samverkan på handläggarnivå från respektive verksamhet.

Referensgrupper: Exempelvis arbetsmarknadens parter, näringsliv och brukarorganisationer.

Bilaga 3: Reviderad budget år 2010

INTÄKTER		
	Försäkringskassan	2 000 000 kr
	Gotlands kommun	2 000 000 kr
	Medel från 2009	2 000 000 kr
	Totalt	6 000 000 kr
KOSTNADER		
Administration	Beredande tjänsteman 1.0	670 000 kr
	Konsulttjänster	100 000 kr
	Styrelse arvoden, revisorer	35 000 kr
	Telefoni	12 000 kr
	Hemsida, IT	175 000 kr
	Kurser/konferenser	200 000 kr
	Övrig administration	75 000 kr
	Totalt	1 267 000 kr
KOSTNADER		
Verksamhet	Utvecklingsinsatser	
	Utvärdering	
	Insatser (projekt)	
	Totalt	4 733 000 kr
	Summa TOTALT	6 000 000 kr

*Samverkan är inte ett tillstånd som går att uppnå vid ett givet tillfälle utan en ständigt levande process som varje dag måste erövrats etableras och ständigt underhållas!
(Samverkansutredningens betänkande SOU 2000:114)*